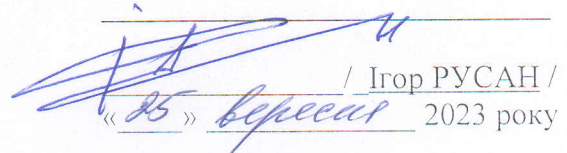

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

магістр
(освітній ступінь)

Кафедра управління проектами

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету

/ Ігор РУСАН /
« 25 » вересня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Психологія, комунікації та лідерство в управлінні ІТ проектами

(назва освітньої компоненти)

шифр	назва спеціальності, освітньої програми
122	Комп'ютерні науки. Управління проектами

Розробники:	
Веренич О.В., д.т.н., проф.	
(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)	(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри управління проектами
протокол № 3 від «30» червня 2023 року

Завідувач кафедри /Сергій БУШУЄВ/

Схвалено вченим секретарем кафедри _____

Вчений секретар / Олена ВЕРЕНИЧ /

Розглянуто на засіданні науково-методичної комісії спеціальності
протокол № 1 від « 25 » вересня 2023 року

ВИТЯГ З НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

шифр	Назва спеціальності, освітньої програми	Форма навчання:		денна/заочна								Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження заступником декана факультету		
		Кредитів на сем.	Обсяг годин						Сам. роб.	Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних			Сам. роб.	КП		КР	РГР				Конт. роб	
				Разом	Л	Лр										Пз
122	Комп'ютерні науки. Управління проектами (денна форма навчання)	3,0	90	32	16	0	16	58			1		залік	1		
122	Комп'ютерні науки. Управління проектами (заочна форма навчання)	3,0	90	14	2	0	12	76			1		залік	1		

Мета та завдання освітньої компоненти

Мета дисципліни:

Метою викладання дисципліни є формування необхідних теоретичних знань та практичних навичок з управління людськими ресурсами та взаємодією на основі застосування психологічних підходів та формування лідерських якостей, що дозволяє на практиці створювати ефективно-працюючі ІТ-проектні команди, проводити результативні перемовини, вирішувати/управляти конфліктами, формувати різні підходи щодо мотивації співробітників, оцінювати (ранжувати) та взаємодіяти із зацікавленими сторонами, враховувати різні чинники, що впливають на взаємодію в рамках проектного управління, організовувати та управляти процесом ефективною та раціональною комунікації під час упровадження проектів, програм та портфелів проектів, створювати єдиний ментальний простір усіх зацікавлених сторін ІТ-проекту, програми та портфелю проектів.

Електронне навчально-методичне забезпечення дисципліни розміщено на Освітньому сайті КНУБА (<https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=4404>). Також програма містить основні положення щодо політики академічної доброчесності та політики відвідування аудиторних занять.

Компетентності здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Зміст компетентності
Інтегральна компетентність	
ІК	Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері комп'ютерних наук.
Загальні компетентності	
ЗК 2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ЗК 3	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
ЗК 5	Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями
ЗК 6	Здатність бути критичним і самокритичним
ЗК 7	Здатність генерувати нові ідеї (креативність)
Фахові компетентності	
СК 8	Здатність розробляти і реалізовувати проекти зі створення програмного забезпечення, у тому числі в непередбачуваних умовах, за нечітких вимог та необхідності застосовувати нові стратегічні підходи, використовувати програмні інструменти для організації командної роботи над проектом
СК 11	Здатність ініціювати, планувати та реалізовувати процеси розробки інформаційних та комп'ютерних систем та програмного забезпечення, включно з його розробкою, аналізом, тестуванням, системною інтеграцією, впровадженням і супроводом
СК 12	Здатність аналізувати та запроваджувати інновації в організації на основі упровадження інформаційних та комп'ютерних систем та здійснювати за їх основі проекти цифрової трансформації

Програмні результати здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Програмні результати
РН 3	Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у

	сфері комп'ютерних наук до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються
PH 5	Оцінювати результати діяльності команд та колективів у сфері інформаційних технологій, забезпечувати ефективність їх діяльності
PH 15	Виявляти потреби потенційних замовників щодо автоматизації обробки інформації
PH 17	Виявляти та усувати проблемні ситуації в процесі експлуатації програмного забезпечення, формулювати завдання для його модифікації або реінжинірингу
PH 22	Аналізувати потреби організації у цифрових змінах та пропонувати їх вирішення на основі інноваційних проєктів

Програма дисципліни

Змістовий модуль 1. Комунікаційні аспекти управління людськими ресурсами у ІТ-проєктах

Тема 1. Спілкування як складний багатоплановий процес встановлення та розвитку контактів між людьми.

Тема 2. Управління комунікація згідно стандартів (на прикладі РМВоК).

Тема 3. Проблеми в комунікації та їх вирішення.

Тема 4. Ділове спілкування та його правила.

Змістовий модуль 2. Психологічні аспекти управління людськими ресурсами у ІТ-проєктах

Тема 1. Моделі формування та розвитку команди проєкту.

Тема 2. Психологічні технології та методології управління людськими ресурсами: методології DISC, транакційний аналіз, підхід Адізеса, підхід Белбіна, методика 7 радикалів.

Тема 3. Мотивація: підходи, стимули, теорія Грейвса.

Змістовий модуль 3. Лідерські аспекти управління людськими ресурсами у ІТ-проєктах

Тема 1. Лідерство у проєктному менеджменті.

Тема 2. Перемовини: основні поняття, підходи, методи та засоби проведення перемов

Тема 3. Конфлікти: основні типи, стратегії та тактики вирішення, управління конфліктами: виявлення, запобігання, вирішення.

РГР робота

Розробка плану проєкту з використанням методів та засобів організації комунікації, узгодження та вирішення конфліктів

План виконання:

1. Створити організаційну структуру ІТ-проєкту, визначивши вимоги та відповідальності до кандидата на кожну позицію.
2. Створити перелік зацікавлених сторін ІТ-проєкту, ранжувавши їх за впливом на проєкт.
3. Створити план комунікації ІТ-проєкту.
4. Підбір проєктної команди: серед студентів навчальної групи, підібрати кандидатів на кожну з позиції організаційної структури та обґрунтувати зроблений

вибір на основі застосування підходів, щодо визначення психотипів особистості (підходи Адізеса, DISC тощо).

5. Лідерство: у створеній проєктній команді визначити, хто із її членів може бути лідером, обґрунтувавши свій вибір. Які риси людини можуть привести її до лідерства у колективі.

6. Мотивація: Сформулюйте систему мотивації для команди ІТ-проєкту.

7: Конфлікти: оцініть команду на конфліктність. Чи можуть бути конфлікти у команді? Які можуть бути причини конфліктів? Які превентивні заходи можуть бути застосовані для упередження конфліктів або для їх вирішення.

Методи контролю та оцінювання знань

Контрольні заходи передбачають проведення поточного та підсумкового контролю. Поточний контроль здійснюється під час практичних занять передбачених робочою програмою. Засоби контролю – виконання студентами завдання відповідно до тематики практичних робіт. Підсумковий контроль (залік) здійснюється на основі захисту РГР та фінального тесту за тематикою робочої програми.

Політика щодо академічної доброчесності

Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) можуть перевірятись на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій Здобувачів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

Політика щодо відвідування

Здобувач, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату факультету документ, який засвідчує ці причини.

За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, наукова та науково-практична конференція (круглий стіл) тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Методи контролю

Основні форми участі Здобувачів у навчальному процесі, що підлягають поточному контролю: виступ на практичних заняттях; доповнення, опонування до виступу, рецензія на виступ; участь у дискусіях; аналіз першоджерел; письмові завдання (тестові, індивідуальні роботи у формі рефератів); та інші письмові роботи, оформлені відповідно до вимог. Кожна тема курсу, що винесена на лекційні та практичні заняття, відпрацьовується Здобувачами у тій чи іншій формі, наведеній вище. Обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх аудиторних занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни.

При оцінюванні рівня знань Здобувача аналізу підлягають:

- характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;

- якість знань (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;

- ступінь сформованості вміння поєднувати теорію і практику під час розгляду ситуацій, практичних завдань;

- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;

- досвід творчої діяльності: вміння виявляти проблеми, розв'язувати їх, формувати гіпотези;

- самостійна робота: робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, вміння отримувати інформацію з різноманітних джерел (традиційних; спеціальних періодичних видань, ЗМІ, Internet тощо).

Тестове опитування може проводитись за одним або кількома змістовими модулями. В останньому випадку бали, які нараховуються Здобувачу за відповіді на тестові питання, поділяються між змістовими модулями.

РГР підлягає захисту Здобувачом на заняттях, які призначаються додатково.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена у цій робочій програмі, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці освітньої компоненти.

Також як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь Здобувача у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез виступу (доповіді) на одну з тем, дотичних до змісту освітньої компоненти, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до початку залікової сесії. Викладач має право вимагати від Здобувача доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи. Позитивна оцінка поточної успішності Здобувачів за відсутності пропущених та невідпрацьованих практичних занять та позитивні оцінки за індивідуальну роботу є підставою для допуску до підсумкової форми контролю. Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення залікової сесії з урахуванням підсумків поточного та модульного контролю. Під час семестрового контролю враховуються результати задачі усіх видів навчальної роботи згідно зі структурою кредитів.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Розподіл балів для дисципліни з формою контролю залік

Поточне оцінювання			РГР	Залік	Сума балів
Змістові модулі					
1	2	3			
15	15	15	35	20	100

Шкала оцінювання РГР роботи

Оцінка за національною шкалою	Кількість балів	Критерії
відмінно	35	відмінне виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (не старше 2019 року), дотримання норм доброчесності)
	30	відмінне виконання з незначною кількістю помилок виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (більшість з яких не старше 2019 року), дотримання норм доброчесності)
добре	25	виконання вище середнього рівня з кількома помилками (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, посилання та цитування сучасних наукових джерел (серед яких є такі, що не старше 2019 року), дотримання норм доброчесності)
	20	виконання з певною кількістю помилок (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, наявність посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)
задовільно	18	виконання роботи задовольняє мінімальним критеріям помилок (розкриття теми в основному в межах об'єкту роботи, наявність концептуального апарату роботи, присутність не менше 5 посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
<u>0-34</u>	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Умови допуску до підсумкового контролю

Здобувачу, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Здобувач, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Здобувач має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться Здобувачам до початку вивчення дисципліни.

Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з освітньої компоненти «Психологія, комунікації та лідерство в управлінні ІТ проєктами». Електронний варіант. Укладач Веренич О.В. Київ, КНУБА, 2022.
2. Методичні вказівки виконання РГР з освітньої компоненти «Психологія, комунікації та лідерство в управлінні ІТ проєктами». Електронний варіант. Укладач Веренич О.В. Київ, КНУБА, 2023.
3. Методичні вказівки до виконання практичних робіт з освітньої компоненти «Психологія, комунікації та лідерство в управлінні ІТ проєктами». Електронний варіант. Укладач Веренич О.В. Київ, КНУБА, 2022.
4. Перелік питань до семестрового контролю знань з освітньої компоненти «Психологія, комунікації та лідерство в управлінні ІТ проєктами». Електронний варіант. Укладач Веренич О.В. Київ, КНУБА, 2022.
5. Перелік питань до поточного контролю знань з освітньої компоненти «Психологія, комунікації та лідерство в управлінні ІТ проєктами». Електронний варіант. Укладач Веренич О.В. Київ, КНУБА, 2022.
6. Методичні вказівки до виконання самостійної роботи з освітньої компоненти «Психологія, комунікації та лідерство в управлінні ІТ проєктами». Електронний варіант. Укладач Веренич О.В. Київ, КНУБА, 2022.
7. «Психологія, комунікації та лідерство в управлінні ІТ проєктами». Презентація навчального матеріалу освітньої компоненти. Укладач Веренич О.В. Електронний варіант. – 2023 (190 слайдів).

Рекомендована література

Базова

1. Керівництво з основ проектного менеджменту/ Р. Дункан; Комітет з питань стандартів PMI. 2021
2. Чумаченко, І. Управління проєктами: процеси планування проєктних дій / І.В. Чумаченко, В.В. Морозов, Н.В.Доценко, А.М.Чередніченко. – К.: Університет економіки та права «КРОК», 2014. – 673 с. ISBN 978-966-7735-92-0
3. Доценко, Н.В., Сабадош, Л.Ю., Чумаченко, І.В. Методи управління людськими ресурсами при формуванні команд мультипроєктів та програм /Монографія/. – Х.: ХНУМГ ім. О.М.Бекетова, 2015. – 201 с.
4. Г. Кеннеді Домовитись можна про все! [Текст] / К.: «Ника-Центр. Ельга», 2018 – С.402
5. Д. Канеман Думай повільно...Вирішуй швидко [Текст] / Мінськ: «Хервест», 2016 – С.309
6. Lencioni, Patrick. 2002. The Five Dysfunctions of A Team. Jossey-Bass. ISBN 978-0787960759
7. Г.Почепцов Токсичний простір: як зберегти ясність мислення і свободу дій / Г. Почепцов.– Х.: Віватб 2022 – 384 с.
8. М. Вілкінсон Секрети фасилітації: SMART-посібник із результативної роботи в групі – Харків: Вид-во «Ранок»: Фабула, 2021 – 512 с.
9. Я. Мулфайт, М. Кості Позитивне лідерство: Як енергія і щастя надихають ефективну команду; Пер. з англ. О.Брагіної – Х.: Вівіт, 2022. – 416 с.

Допоміжна

1. Бушуев С.Д., Морозов В.В. Динамічне лідерство в управлінні проєктами. К.: ВИПОЛ, 1999, 306с.
2. Литвак, М. Психологічне айкідо /Навчальний посібник. Фенікс, 2007. – 218 с.
3. Пономаренко В.В. Практична характерологія з елементами прогнозування та управління поведінкою (методика «семи радикалів») / В.В. Пономаренко. Фенікс, 2006. — 252 с. — (Психологічний практикум).

4. Бушуєв С.Д., Бушуєва Н.С. Управление проектами Основы профессиональных знаний и система оценки компетентности проектных менеджеров: Монографія, Українська асоціація управління проектами. К.: 2006. – 202 с.

5. Ikujiro Nonaka, Hirotaka Takeuchi The Knowledge - Creating Company: How Japanese Companies Create the Dynamics of Innovation / Oxford University Press, 1995. – 384 С.: ил.

7. Медведєва О.М. Ціннісно-орієнтоване управління взаємодією в проектах: методологічні основи: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра техн. наук: спец. 05.13.22 «Управління проектами та програмами» / О.М. Медведєва. – Київ: КНУБА, 2013. – 44 с.

8. Бушуєва Н.С., Ярошенко Ю.Ф., Ярошенко Р.Ф. Управління проектами та програмами організаційного розвитку. Навчальний посібник з грифом Міністерства освіти, науки, молоді та спорту України, К: "Саммит-книга", 2010. - 200с.: іл.

9. Основи індивідуальних компетенцій для управління проектами, програмами та портфелями (т. 1 Управління проектами), 4-та версія [Текст] / С.Д. Бушуєв, Д.А. Бушуєв / К.: Саммит-книга, 2017 – 178 С., іл.

10. Панкратов, В. Чорна книга менеджера, <https://stratoplan-school.com/mbb/get.html>

Інформаційні ресурси

1. <https://www.pmi.org/pmbok-guide-standards/foundational/pmbok>
2. <https://vcf.vn.ua/transakciya-v-psixologi%D1%97-shho-ce-take-viznachennya-prikladi-zagalno/>
3. <http://library.knuba.edu.ua/>
4. <http://org2.knuba.edu.ua>